

Sibzodg/61882
4 mei 82

Nummer : S82/003/2 001

's-Gravenhage, - 3 MEI 1982

Onderwerp: Notulen 45e vergadering ICI.

NOTULEN

van de 45e vergadering van het
Interservice Comité Inlichtingen
op woensdag 21 april 1982.

AANWEZIG:

KOL H.F. ENKELAAR - H-SIDS (Voorzitter).
KTZ T. SLEESWIJK VISSER - HAIVMS;
KOL A.W. SCHULTE - HAIVLAS;
KOL J.E.M.H. VERZIJL - HAIVLS;
MAJ B.C.J. BACHOFNER - SIDS-B (Secretaris).

Bij de behandeling van agendapunt 2.g. tevens aanwezig
Mr. Ch.L.M. Schaepman, 2e Plv SG.

1. Voorzitter opent de vergadering om 14.05 en heet de
heer Schaepman van harte welkom. In verband met diens
aanwezigheid wordt begonnen met agendapunt 2g.

2. AGENDAPUNT 2g. Ontwikkelingen m.b.t. vertrouwensfuncties.
Referte: S82-224/7139 dd 31 maart 1982.

2.1. Voorzitter geeft een inleiding op het onderwerp. Er zijn
thans een aantal ontwikkelingen gaande op politiek,
sociaal en maatschappelijk terrein, waardoor de "ver-
trouwensfunctie" als zodanig op de tocht is komen te
staan. De politieke druk van de zijde van de Tweede
Kamer om het aantal vertrouwensfuncties te verminderen
neemt toe. Daarbij gaat het "privacy" beginsel steeds
sterker meespreken en naar de mening van de Minister van
Binnenlandse Zaken kan de CPN door de BVD niet langer als
een min of meer staatsgevaarlijke partij worden behandeld.

2.2. Wat voor de BVD geldt, geldt ook voor de militaire in-
lichtingendiensten en het is duidelijk, dat de voor deze
diensten verantwoordelijke minister het recht van inbreng
moet hebben in de lopende discussies op dit gebied, met
name in de Vaste Kamercommissie voor de Inlichtingen- en
Veiligheidsdiensten.

2.3. Voorzitter is zich

Het standpunt
vd. KTZ is
aan voorlopig
nog geen
vertrouwensfuncties
in de leiding.
Lidschap vd.
CPN of MICIV
is gevaarlijk.
T.S.V.
3/5/82

CONFIDENTIEEL

- 2 -

- 2.3. Voorzitter is zich wel bewust van het feit, dat dit onderwerp zich beweegt op de rand van inlichtingendienstactiviteiten en veiligheids stafcoördinatie en verklaart uitdrukkelijk dat hij het onderwerp slecht op de agenda heeft geplaatst, om de bestaande ontwikkelingen te signaleren. Tenslotte brengt Voorzitter de leden in herinnering, dat in de CVIN vergadering van 8 april jongstleden aandacht aan dit onderwerp werd gewijd. Op een vraag van Voorzitter had de coördinator daarbij geantwoord dat het op de weg lag van de SG om de Min v. Def in te lichten en daartoe had hij reeds contact gehad met de 2e Plv SG.
- 2.4. Alvorens de mening van de leden te vernemen verzoekt Voorzitter eerst om een reactie van de Heer Schaepman. Deze repliceert dat de Adm Kruimink inderdaad (telefonisch) met hem heeft gesproken, waarna hij het onderwerp onder de aandacht van de SG had gebracht. Deze prefereerde echter eerst een officiële "notificatie", alvorens de Minister in te lichten. Het was spreker overigens bekend dat de coördinator de Min. van Algemene Zaken zou inlichten, teneinde hier een mogelijk punt van MICIV-beraad van de te maken.
- 2.5. Voorzitter signaleert het gevaar, dat wanneer er thans geen actie wordt genomen, de Min.v. Def. binnenkort voor voldongen feiten zal komen te staan. Het gaat er derhalve nu vooral om, dat Mindef spoedig op de hoogte wordt gesteld. Aangezien deze kwestie de Hfdn Inl Diensten aangaat vraagt hij de mening van betrokkenen.
- 2.6. Tijdens de volgende discussie blijkt dat de leden unaniem van mening zijn dat hier sprake is van een "Inl Diensten" aspect waarbij Vz CVIN en niet Vz ICI coördinerend behoort op te treden. COCSB behandeling wordt daarom van de hand gewezen. Besloten wordt dat HAIVLS, die reeds een aanvang heeft gemaakt met een concept-brief, het initiatief zal nemen tot een nota aan de coördinator namens de drie Hfdn Inlichtingendiensten.
- 2.7. 2e Plv SG zegt bovendien toe dat hij nogmaals bij de SG zal bepleiten om deze aangelegenheid onder aandacht van de Minister te brengen. Aldus besloten, verlaat hij de vergadering.

ACTIE
HAIVLS

Noot secretaris: Op een later moment in de vergadering komt 2e Plv SG terug, om te melden dat hij reeds contact heeft gehad met de SG, waarbij laatstgenoemde heeft toegezegd e.e.a. in het politiek beraad te brengen. Het Comité neemt hiervan nota.

3. AGENDAPUNT 2.b. Notulen en activiteiten van de 44e vergadering ICI.

Referte: S 82-299/6767 dd 24 maart 1982.

Notulen worden goedgekeurd en vastgesteld. Afgevoerd worden de actiepunten.

CONFIDENTIEEL

4. AGENDAPUNT 2.c.

4. AGENDAPUNT 2.c. Verslag van de Intelligence Working Group
Conference MC 161/255/82.

Referte: IMSM-UAX-356-81, dd. 30 juni 1981.

- 4.1. Voorzitter doet verslag van de afgelopen MC 161/252 vergadering, waarin hij namens MOD NL zitting had in het Steering Committee. De "update" van de betrokken documenten heeft dit jaar niet tot breukpunten geleid en er waren geen "dissenting views", wat niet wil zeggen dat er op verschillende gebieden niet hard gevochten zou zijn om tot "NATO agreed Intell" te komen.
- 4.2. Naar de mening van Voorzitter is de inbreng van de NL delegatieleden voortreffelijk geweest. Er is zonder uitzondering hard en enthousiast medegewerkt aan de totstandkoming van het (NATO agreed) product in de verschillende comité's. De vakkundigheid van de betrokken delegatieleden werd (wederom) alom in het internationale gezelschap gewaardeerd en daarom stelt Voorzitter er bijzonder prijs op als delegatieleider de leden bijzonder te danken voor hun positieve inbreng en vraagt hij zijn erkentelijkheid over te brengen aan de delegatieleden.
- 4.3. De classificatie van het document MC 161 is thans verlaagd van CTS tot NS, hetgeen niet wil zeggen dat dit voor altijd zo blijft. Met andere woorden de classificatie zal elk jaar opnieuw vastgesteld worden.
- 4.4. Op initiatief van MOD UK werd overeengekomen de a.s. TOR conferentie op te dragen voorstellen te doen voor een stroomlijning van de procedures. E.e.a. met het doel te komen tot de minder kostbare operatie. Aan het principe om elk jaar een MC 161 update te maken werd echter niet getornd.
- 4.5. Bij de verdeling van de hoofdstukken (drafting nations) werd aan NL voor volgend jaar het voorzitterschap van het Politiek Comité toebedeeld, hetgeen - na ruggespraak door Voorzitter met HAIVLAS - door MOD NL werd aanvaard.
- 4.6. De TOR vergadering voor de MC 161/252 1983 zal op 8 en 9 juni a.s. plaats vinden. De KLu is aan de beurt voor deelname in het Strategy and Coordination Committee en het is de gewoonte dat deze functionaris ter ondersteuning van Voorzitter als projectofficier voor deze conferentie optreedt. HAIVLS zegt dat hiervoor zijn HINL zal worden aangewezen.

5. AGENDAPUNT 2.d. MOD NL rapportage aan Brussel en SHAPE.
Referte: S 82-299/6767 dd 24 maart 1982, pt 4.

- 5.1. Voorzitter memoreert het probleem en geeft het woord aan HAIVLAS. Deze deelt mede, dat de standpunten inmiddels zijn gecoördineerd. Men is gekomen tot de volgende indeling van het MOD NL Intsum:

a. Warschaupakt

- (1) Algemeen. (waarin opgenomen mil. pol.)

CONFIDENTIEEL

- (2) Landstrijdkrachten
- (3) Zeestrijdkrachten.
- (4) Luchtstrijdkrachten

b. Overige gebieden.

- 5.2. HAIVLS geeft als zijn mening, dat alleen zelfverworven intelligence kan worden opgenomen, tenzij de bron wordt vermeld. Voorzitter en leden stemmen daarmee in onder aantekening, dat ook commentaar op niet zelfverworven intelligence kan worden vermeld.
- 5.3. Voorzitter merkt op dat, terwijl het hier een MOD NL publicatie aangaat, zonder zijn meeweten een nieuwe geadresseerde is opgenomen n.l. NORTHAG. HAIVLAS antwoordt, dat het hier inderdaad een omissie betreft die niet juist is.
- 5.4. Gediscussieerd wordt over de bedoeling van de betrokken berichtgeving en al of niet beperking van de geadresseerden. Besloten wordt de huidige verzendlijst te handhaven onder toevoeging - op voorstel van HAIVLS - van HQ AAFCE en HQ 2 ATAF.

6. AGENDAPUNT 2e. Legitimatiebewijzen belangen verenigingen van militairen.

Referten: (1) S 82-299/6767 dd 24 maart 1982.
(2) S 82-221/7449 dd 2 april 1982.

- 6.1. Voorzitter leidt kort het onderwerp in en geeft als zijn mening, dat het concept antwoord, zoals dat met referte (2) aan hem en de leden van het ICI werd toegezonden in feite (nog) onvoldoende "waterdicht" is. De Voorzitter van de werkgroep had hem evenwel reeds megedeeld, dat de werkgroep van mening is, dat hier van een compromis sprake was en iets beter niet haalbaar was.
- 6.2. HAIVLAS en HAIVMS vinden dat het voorstel ter herziening naar de werkgroep moet worden terugverwezen, doch Voorzitter is van mening, dat de zaak nu moet worden opgelost, er is voldoende tijd geweest ter bestudering van het concept.
- 6.3. Na discussie neemt HAIVLAS op zich het concept opnieuw te bestuderen en met beter aansprekende argumenten bij te stellen.
- 6.4. Voorzitter wijst erop dat de DGP sedert geruime tijd op een antwoord wacht en thans een spoedbehandeling geboden is. HAIVLAS zegt hierop toe met spoed een herzien concept-antwoord te laten circuleren.

ACTIE
HAIVLAS

7. AGENDAPUNT 2f. Independent study of Intelligence at NATO Headquarters.

- 7.1. Voorzitter geeft een overzicht van de stand van zaken m.b.t. de z.g. Weeks-studie. Op 7 april j.l. is deze in de NAVO raad behandeld. Tevoren had het Military Committee zich grotendeels voorstander verklaard van de in de studie gedane aanbevelingen.

7.2. Tijdens het

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

- 5 -

- 7.2. Tijdens het stafoverleg in Brussel is evenwel gebleken, dat de International Staff tevenover een aantal der aanbevelingen afwijzend stond. Men was van mening, dat politieke en economische inlichtingen zich door hun aard niet leenden om in een stelsel van "requirements" te worden geperst. Veel-
eer vond men het belangrijkste middel om politieke en economische inlichtingen uit te wisselen de consultaties in de Raad en de verschillende comité's.
- 7.3. BuZa heeft de opvattingen van de International Staff gesteund. Het komt - aldus Voorzitter - er op neer, dat men van politieke zijde bezwaren heeft tegen het "overwicht" dat de militairen in de door Generaal Weeks bepleite constructie zouden hebben. De voortgang m.b.t. het onderwerp zal op de eerstvolgende MC-CDS meeting worden besproken.
- 7.4. Voorzitter memoreert deze nogal teleurstellende ontwikkeling speciaal met het oog op de komende nationale exercitie voor de samenstelling van het nationale inlichtingenbehoefte-plan, zoals aangekondigd in het CVIN. Immers ook hier zal afweging van belangen tussen de Civiele departementen en Defensie een rol spelen.

8. AGENDAPUNT 2h. Protocollaire volgorde.
Referte: S 82-022/7712 dd 6 april 1982.

- 8.1. Voorzitter deelt mede, dat hij terzake van dit onderwerp contact heeft opgenomen met BUZA. Daarbij werd medegedeeld dat men niet beschikt over een algemene geldende regeling voor staatsbezoeken. Wel is het zo, dat politieke attaché's voor technische attaché's (waaronder milats) gaan.
- 8.2. Uit de volgende discussie blijkt dat hoewel de rangen natuurlijk zijn bepaald en de ancienniteit vastligt, men in de praktijk moeilijk aan een protocollaire volgorde kan vasthouden.
- 8.3. De leden willen in ieder geval niet zover gaan om e.e.a. officieel bij BUZA aan te binden. Besloten wordt dat Voorzitter e.e.a. telefonisch met Milat Bonn zal bespreken.

ACTIE
HSTDS

9. AGENDAPUNT 2i. Mededelingen Voorzitter.

- 9.1. Als data voor het bezoek van Captain Telling, Hoofd Deense Intelligence Service zijn thans in onderling overleg vastgesteld 10 en 11 juni 1982. Deze data zijn inmiddels aan betrokkene ter kennis gebracht. Voorzitter verzoekt leden zich te beraden over een programma voor het bezoek en hem tijdig daaromtrent te berichten. HAIVMS merkt op, dat hij op 11 juni afwezig is, doch dat Plv H-MARID, t.w. KTZ b.d. van Elk de honneurs zal waarnemen.
- 9.2.1. Door HAIVLS is een brief (LUID/0955/IJ-82 dd 19 april 1982) gezonden aan Voorzitter en leden inzake wijzigingen van en aanvullingen op de taakverdeling krijgsmachtinlichtingendiensten bij de beveiliging van geclassificeerde defensie opdrachten. E.e.a. naar aanleiding van overleg in de werkgroep "Industriebeveiliging".

ACTIE
HAIVS

CONFIDENTIEEL

9.2.2. Voorzitter

CONFIDENTIEEL

- 6 -

ACTIE
HAIVMS
HAIVLAS
H-SIDS

9.2.2. Voorzitter vraagt of leden aan voorgestelde wijzigingen hun goedkeuring kunnen hechten. Aangezien HAIVMS en HAIVLAS nog geen kennis hebben kunnen nemen van bedoelde brief wordt besloten het onderwerp naar de eerstvolgende ICI vergadering te verschuiven.

9.3.1. Van BuZa werd een brief ontvangen (DBII/DS/FP-18216 gedateerd 29 maart 1983) met het onderwerp "technische attaché's op Nederlandse vertegenwoordigingen". In deze brief wordt de procedure voor vervanging/aanstelling van technische attaché's (lees: milats) uiteengezet.

9.3.2. Deze brief is gericht aan alle ministeries, welke technische attaché's in het buitenland hebben.

9.3.3. Gezien de puur personeeltechnische aard van de brief werd deze ter behandeling doorgezonden aan DGP die e.e.a., evenals in 1978, in het CDP zal behandelen. Van de uiteindelijk vastgestelde procedure zal CDS in kennis worden gesteld.

9.4.1. Voorzitter is in het kader van zijn opdracht voornemens werkbezoeken te brengen aan Defats Warschau en Damascus in mei/juni 1982. E.e.a. mag evenwel evt. plannen van leden niet in de weg staan. Tijdens discussie blijkt dat HAIVMS het voornemen heeft ATHENE te bezoeken. HAIVLAS zegt dat zijn plannen nog niet vast omlind zijn en dat hij e.e.a. zo spoedig mogelijk laten weten.

ACTIE
HAIVS

9.5. Voorzitter brengt in herinnering dat de Milat-conferentie 1982 was gepland op 11 t/m 15 oktober. Defat Washington heeft evenwel aan CDS verzocht de conferentie eerder te houden, in september. Als reden wordt genoemd zodoende eerder op de hoogte te komen van de - naar verwachting ingrijpende - defensieplannen. HAIVMS deelt mede, dat naar zijn weten Defat Washington voordien wordt afgelost, zodat de nieuwe defat alle gelegenheid heeft om bijtijds op de hoogte te worden gebracht van de thans vigerende plannen. Voorzitter antwoordt dat het hier in feite een kwestie betreft die alle defats/milats aangaat. De beslissing van het COCSB zal worden afgewacht.

9.6. Voorzitter vraagt aan HAIVLS of al gereageerd is op de door hem doorgezonden brief met uitnodiging van HOLEC NV voor de a.s. Milatconferentie. HAIVLS deelt mede, dat deze zaak nog in behandeling is, doch dat HOLEC uitsluitel zal worden gegeven.

9.7. Voor de afscheidsreceptie van de ambassadeur van de Sovjet Unie op 26 april a.s. geldt niet de z.g. post Afghanistan regeling. Het is evenwel niet de bedoeling dat door vertegenwoordigers der krijgdmachtdeelstaven op uitgebreide schaal acte de présence wordt gegeven. Minister en CDS hebben overigens geen uitnodiging ontvangen.

9.8. Voorzitter

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

- 9.8. Voorzitter vermeldt een bij hun binnengekomen brief van het "Office of Defense Cooperation" omtrent het "Combined Strategic Intelligence Programm" voor 1983. Zowel voor de voorjaars- als voor de najaarscursus wordt een plaats ter beschikking gesteld tegen (huidige) kosten van \$ 5621,-. Deze brief is tevens aan de personeelsdiensten verzonden.

10. AGENDAPUNT 2j. Rondvraag.

- 10.1. HAIVLAS vraagt de mening van de vergadering over de betrokkenheid van het ICI bij het NDPP. Bij spreker bestaat n.l. de indruk dat v.w.b. dreigingsaspecten de inlichtingen gemeenschap te weinig geconsulteerd wordt en dat e.e.a. te veel aan de politieke kant van het huis wordt overgelaten. Hij noemt hierbij o.a. zaken als WP strategie etc. Voorzitter kan alleen maar herinneren aan het feit dat v.w.b. het NDPP een bepaalde gedragslijn is vastgesteld en dat hij hierbij optreedt als voorzitter van alle voorstudies met inlichtingen onderwerpen. Twee daarvan werden tamelijk recent onder zijn leiding nog herzien, waarbij de krijgsmachtdelen ruimschoots werden betrokken. Ook t.a.v. het betrokken hoofdstuk in Memorie van Toelichting Defensienota wordt er immer veelvoudig overleg gepleegd. Het komt inderdaad voor dat de eenmaal ingediende tekst door DAB/DV wordt veranderd. Dit is evenwel niet het exclusieve geval v.w.b. inlichtingen onderwerpen. HAIVLS beaamt dit en herinnert eraan dat een nauwe samenwerking tussen de Afd Plannen en de Afd Inlichtingen bij de staven geboden is. Voorzitter sluit het onderwerp af door te zeggen dat hij geïntereseerd is in concrete onderwerpen waarbij de onderlinge coördinatie niet optimaal zou zijn geweest.

- 10.2. HAIVLS brengt voorts nog eens de Milat-indeling ter sprake. Naar zijn mening moet ernaar gestreefd worden om tot een efficiëntere indeling te komen vooral m.b.t. Scandinavië (waarbij inbegrepen Polen/Finland) en het Midden-Oosten, waarbij (mede) accreditering van een milat te Caïro o.m. wenselijk wordt geacht gezien de (inlichtingen) belangen die daar spelen. Na discussie brengt Voorzitter de laatste uitspraken in herinnering in het COCSB i.v.m. de kwestie Djedda. In de Defensieraad werd indertijd de kwestie Praag bespreekbaar gehouden voor een volgend kabinet. Het betreft hier zeker geen korte termijn acties, doch het is goed dat dergelijke onderwerpen in het ICI levendig worden gehouden.

11. AGENDAPUNT 2k.

Voorzitter sluit de vergadering om 17.10. Een datum voor de volgende vergadering zal nader worden vastgesteld.

Bijlage: Actiepuntenlijst.

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

VERZENDLIJST

AAN:

Hoofd Afdeling Inlichtingen en Veiligheid Marinstaf
KTZ T. Sleeswijk Visser

Hoofd Afdeling Inlichtingen en Veiligheid Landmachtstaf
KOL A.W. Schulte

Hoofd Afdeling Inlichtingen en Veiligheid Luchtmachtstaf
KOL J.E.M.H. Verzijl

I.a.a.:

Voorzitter en leden COCSB

Intern:

HSIDS
SIDS B
ARCHIEF

CONFIDENTIEEL

CONFIDENTIEEL

BIJLAGE A, behorende bij
notulen 45e vergadering
ICI dd. 27 april 1982.
nr. *S 02/003/2 001*
dd: - 3 MEI 1982

ACTIEPUNTEN

Nummer:	Onderwerp:		Stand van Zaken:
45.2.7	Vertrouwensfuncties	HAIVLS	Geen ICI zaak HAIV/LS zal concept brief van HFDN Inlndn aan Coördinator opstellen.
45.6.3	Legitimatiebewijzen bel.vern.v.miln.	HAIVLAS	Concept advies aan DGP zal met spoed bijgesteld worden.
45.8.3	Protocollaire volgorde	HSIDS	Milat Bonn zal terzake telefonisch worden ingelicht.
45.9.1	Bezoek Capt.Telling DISDEN	HAIVS	Suggesties programma aan H-SIDS doen toekomen.
45.9.2	Taakverd. kindinlndn beveil geclass defensieopdrachten	HAIVMS HAIVLAS	Zal in ev ICI worden behandeld.

CONFIDENTIEEL